

eul_wid: cki-aa

Ὀνάτας ὁ Φιλόσοφος · Onatas the Philosopher

On the Divine and the Cosmos

Ἀποσπάσματα

Period: Κλασική Classical
Dialect: Δωρική Doric (phi, frg)
Domain: Φιλοσοφία Philosophy
Format: Πραγματεία Treatise

- 139 (1t) Περὶ θεοῦ καὶ θείου Stob. 1.1.39 p. 48 Wa. (Mullach 2 p. 113) Ὀνάτου ἐκ τοῦ Περὶ θεοῦ καὶ θείου. Ὁ μὲν θεὸς τὰ τῶν ἄλλων ζώων ἐπαίει, οὔτε νοητῶς οὔτε ἐπαίστως, εἰ μὴ τισι πάγχυ ὀλίγοις τῶν ἀνθρώπων. [καὶ δυνάμεις δ' αὐτῷ ἀλήθεια· ὧν οἶμαι νομεὺς εἰ ἐναργέα τε καὶ ἐπαίστά.] αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ θεὸς ἐστὶν νόος καὶ ψυχὰ καὶ τὸ ἀγεμονικὸν τῷ σύμπαντος κόσμῳ· ταὶ δὲ δυνάμεις αὐτῷ αἰσθηταί, ὧν ἐντι νομεύς, [τά τ' ἔργα καὶ τὰ πράξεις] καὶ ταὶ κατὰ τὸν σύμπαντα κόσμον ἐπιστρωφώσεις. ὁ μὲν ὧν θεὸς αὐτὸς οὔτε ὁρατὸς οὔτε αἰσθητός, ἀλλὰ λόγῳ μόνον καὶ νόῳ θεωρατός· τὰ δ' ἔργα αὐτῷ καὶ ταὶ πράξεις ἐναργεῖς τε καὶ αἰσθητά ἐντι πάντεσσιν ἀνθρώποις. δοκέει δέ μοι καὶ μὴ εἶς εἶμεν ὁ θεός, ἀλλ' εἶς μὲν ὁ μέγιστος καὶ καθυπέρτερος καὶ ὁ κρατέων τῷ παντός, τοὶ δ' ἄλλοι πολλοὶ διαφέροντες κατὰ δύναμιν· βασιλεύει δὲ πάντων αὐτῶν ὁ καὶ κράτει καὶ μεγέθει καὶ ἀρετῇ μέζων. οὗτος δέ κ' εἴη θεὸς ὁ περιέχων τὸν σύμπαντα κόσμον, τοὶ δ' ἄλλοι θεοὶ οἱ θέοντές εἰσι κατ' οὐρανὸν σὺν τῇ τῷ παντός περιαγήσει, κατὰ λόγον ὁπαδέοντες τῷ πράτῳ καὶ νοατῷ. τοὶ δὲ λέγοντες ἓνα θεὸν εἶμεν, ἀλλὰ μὴ πολλῶς, ἀμαρτάνοντι· τὸ γὰρ μέγιστον ἀξίωμα τῆς θείας ὑπεροχῆς οὐ συνθεωρεῦντι. λέγω δὴ τὸ ἄρχεν καὶ καθαγέεσθαι τῶν ὁμοίων καὶ κράτιστον καὶ καθυπέρτερον εἶμεν τῶν ἄλλων. τοὶ δ' ἄλλοι θεοὶ ποτὶ τὸν πρᾶτον θεὸν καὶ νοατὸν οὕτως ἔχοντι ὥσπερ χορευταὶ ποτὶ κορυφαῖον καὶ στρατιῶται ποτὶ στραταγὸν καὶ λοχῖται καὶ ἐντεταγμένοι ποτὶ ταξιάρχαν καὶ λοχαγέταν, ἔχοντες φύσιν ἔπεσθαι καὶ ἐπακολουθεῖν τῷ καλῶς καθηγεμένῳ.
- 140 ξυνὸν μὲν ὧν αὐτῶν τὸ ἔργον ἐστὶ καὶ τῷ ἄρχοντος καὶ τῶν ἀρχομένων, ἀλλ' οὐ κ' ἔτι δύναιτο συντετάχθαι τοὶ ἀρχόμενοι ποτὶ τὸ ἔργον ἀπολειφθέντες ἀγεμόνος, ὥσπερ οὔτε χορευταὶ ποτὶ συναοιδίαν, οὔτε στρατιῶται ποτὶ στρατηγόν, ἀπολειφθέντες ἀγεμόνος, τοὶ μὲν στραταγῷ, τοὶ δὲ κορυφαίῳ. Τοιαῦτα δὲ φύσις οὐδενὸς προσδεῖται, οὔτε συγγενέος οὔτε ἕξωθεν· διόπερ οὔτε ἐκ δύο συνάρμοσται, ψυχᾶς καὶ σώματος (καὶ γὰρ διόλω ἐστὶ ψυχὰ), οὔτε ἐναντίων τινῶν (τὰ γὰρ ἐναντία καὶ κρατὲν καὶ κρατεῖσθαι πέφυκεν). ἃ δέ γε τοῦ σώματος κρᾶσις μιαίνει τὸ καθαρὸν τᾶς ψυχᾶς· ἃ μὲν γὰρ ἀκήρατος καὶ θεῖόν ἐστι, τὸ δὲ θνατὸν καὶ θολομιγές· οὕτω δὲ μιαίνει καὶ μόλυβδος χρυσὸν καὶ πᾶν τὸ τῇ φύσει γνήσιον τὸ νόθον. ὅλως δὲ τὸ σῶμα τοῖς θνατοῖς δέδωκεν ὁ θεὸς ζῳοῖς δι' αἰδίαν ἀνάγκαν καὶ ἄφυκτον. φύσει γὰρ ἄπορον καὶ πτωχὸν πᾶν τὸ γενέσεως κεκοινωνηκός. Θεὸς μὲν ὧν ἔστι, καθάπερ ἐν ἀρχῇ τῷ λόγῳ εἶπον, αὐτὸς γὰρ ἀρχὰ καὶ πρᾶτον· θεῖος δὲ ὁ κόσμος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ δινούμενα πάντα. ὥς

ὁμοίως δὲ καὶ δαίμων ἐστὶν ἡ ψυχὰ (αὐτὰ γὰρ ἄρχει καὶ κινεῖ τὸ διόλω ζῶον)· δαιμόνιον δὲ τὸ σῶμα καὶ τὰ τούτω γε πάντα. δεῖ ὦν οὕτω διαιρεῖν, θεὸν καὶ θεῖον καὶ δαίμονα καὶ δαιμόνιον. τοιοῦτος (sc.ἀκίνητος) δὲ ὁ θεός, ὡς καὶ αὐτὸς Ὀνήτας ὁ Ταραντῖνος φησὶ δὲ οὕτως· ἔστι γὰρ ἡγεμὼν καὶ ἄρχων ἀπάντων εἷς αἰὲν ὢν θεός, μόνιμος ἀκίνητος αὐτὸς ἑαυτῷ ὅμοιος.